

ISSN 1307-5020
e-ISSN 2717-6916

SAYI ISSUE 40 YIL YEAR 2022

ŞARKİYAT MECMUASI

JOURNAL OF ORIENTAL STUDIES

Dizinler / Indexing and Abstracting

SOBIAD

EBSCO Academic Search Ultimate

ProQuest Central

ProQuest Turkey Database

ProQuest Social Sciences Database

ProQuest Social Sciences Premium Collection

TR Dizin

DOAJ (Directory of Open Access Journals)

SOBIAD

EBSCO

ProQuest.

ULAKBİM
TR DİZİN

DOAJ | DIRECTORY OF
OPEN ACCESS
JOURNALS

Sahibi / Owner

Prof. Dr. Hayati DEVELİ

İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İstanbul, Türkiye
Istanbul University, Faculty of Letters, Istanbul, Turkey

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Responsible Manager

Prof. Dr. Abdullah KIZILCIK

İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İstanbul, Türkiye
Istanbul University, Faculty of Letters, Istanbul, Turkey

Yazışma Adresi / Correspondence Address

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi,
Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü
Ordu Cad. No: 6, Laleli, Fatih 34459, İstanbul, Türkiye
Telefon / Phone: +90 (212) 455 57 00 / 15947
E-posta: jos@istanbul.edu.tr
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/iusarkiyat>

Yayıncı / Publisher

İstanbul Üniversitesi Yayınevi / Istanbul University Press
İstanbul Üniversitesi Merkez Kampüsü, 34452 Beyazıt,
Fatih / İstanbul, Türkiye
Telefon / Phone: +90 (212) 440 00 00

Baskı / Printed by

İlbey Matbaa Kağıt Reklam Org. Müc. San. Tic. Ltd. Şti.
2. Matbaacılar Sitesi 3NB 3 Topkapı / Zeytinburnu,
İstanbul, Türkiye
www.ilbeymatbaa.com.tr
Sertifika No: 17845

Dergide yer alan yazılardan ve aktarılan görüşlerden yazarlar sorumludur.
Authors bear responsibility for the content of their published.

Yayın dili Türkçe, İngilizce, Çince, Hintçe, Farsça, Arapça, Korece ve Urduca'dır.
The publication languages of the journal are Turkish, English, Chinese, Hindi, Persian, Arabic, Korean and Urdu.

Nisan ve Ekim aylarında, yılda iki sayı olarak yayımlanan uluslararası, hakemli, açık erişimli ve bilimsel bir dergidir.
This is a scholarly, international, peer-reviewed and open-access journal published biannually in April and October.

DERGİ YAZI KURULU / EDITORIAL MANAGEMENT BOARD

Baş Editör / Editor-in-Chief

Dr. Öğr. Üyesi Leyla YAKUPOĞLU BORAN – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arap Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye – leylayakupoglu@gmail.com, leyla.yakupoglu@istanbul.edu.tr

Baş Editör Yardımcısı / Co-Editor-in-Chief

Dr. Öğr. Üyesi Lale AYDIN TUNÇ – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Çin Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye – lale.aydin@istanbul.edu.tr

Alan Editörleri / Section Editors

Doç. Dr. Zekai KARDAŞ – İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Urdu Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye – kardas@istanbul.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Leyla YAKUPOĞLU BORAN – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arap Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye – leylayakupoglu@gmail.com, leyla.yakupoglu@istanbul.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Bilal ALPAYDIN – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye – bilal.alpaydin@istanbul.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Lale AYDIN TUNÇ – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Çin Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye – lale.aydin@istanbul.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Nihat DEĞİRMENCI – İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Fars Dili ve Edebiyatı, İstanbul, Türkiye – nihat.degirmenci@istanbul.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Eun Kyung JEONG – İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Kore Dili ve Edebiyatı, İstanbul, Türkiye – eunkyung.jeong@istanbul.edu.tr

Dil Editörleri / Language Editors

Alan James NEWSON – İstanbul Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksek Okulu, İstanbul, Türkiye – alan.newson@istanbul.edu.tr

Elizabeth Mary EARL – İstanbul Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksek Okulu, İstanbul, Türkiye – elizabeth.earl@istanbul.edu.tr

Editöryal Asistanlar / Editorial Assistants

Arş. Gör. Y. Yeşim AMAÇ – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Fars Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye – yyesimongur@gmail.com, yyesim.ongur@istanbul.edu.tr

Arş. Gör. Esra ALTAY – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arap Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye – esrayakupoglu1988@gmail.com, esra.erket@istanbul.edu.tr

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Abdullah KIZILCIK – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi İstanbul, Türkiye – kizila@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Ali BULUT – İstanbul Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi İstanbul, Türkiye – alibulut55@gmail.com

Prof. Dr. Ali GÜZELYÜZ – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi İstanbul, Türkiye – guzelyuz@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Davoud SPARHAM – Allame Tabatabai Üniversitesi, İran – d_sparham@yahoo.com

Prof. Dr. Eyüp SARITAŞ – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi İstanbul, Türkiye – eyup.saritas@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Halil TOKER – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi İstanbul, Türkiye – haliltoker@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Halil İbrahim KAÇAR – Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İstanbul, Türkiye – hikacar@marmara.edu.tr

Prof. Dr. Hicabi KIRLANGIÇ – Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Ankara, Türkiye – kirlangic@ankara.edu.tr, hkirlangic@gmail.com

Prof. Dr. Hüseyin YAZICI – Fatih Sultan Mehmet Vakfı Üniversitesi, Yabancı Dilleri Eğitimi Bölümü, İstanbul, Türkiye – hyazici@fsm.edu.tr

Prof. Dr. Mehmet YAVUZ – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İstanbul, Türkiye – mehmet.yavuz@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Muhammad KAMRAN – University of Punjab, Oriental Collage, Institute of Urdu Language and Literature, Lahore, Pakistan – drmkamran@gmail.com, kamran.urdu@pu.edu.pk

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM – Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Erzurum, Türkiye – nimety@atauni.edu.tr

Prof. Dr. Nuriye BİLİK – Selçuk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Konya, Türkiye – nbilik@selcuk.edu.tr

Prof. Dr. Rahman Moshtagh MEHR – Azerbaycan Şehid Medeni Üniversitesi, İran – r.moshtaghmehr@gmail.com

Prof. Dr. Sırrı Göksel TÜRKÖZÜ – Erciyes Üniversitesi, Kore Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kayseri, Türkiye – sgturkoku@erciyes.edu.tr

Prof. Dr. Sobhi BOUSTANI – Inalco University, Institut National des Langues et Civilisations Orientales, Fransa

– sobhi.boustani@inalco.fr

Prof. Dr. Sofia YOUSUF – National University of Modern Languages, Department of Urdu Language and Literature, Pakistan

– drsoofiayousuf@gmail.com, sofia.lodhi@numl.edu.pk

Prof. Dr. Yousuf KHUSHK – Pakistan Academy of Letters, Department of Urdu Language and Literature, Islamabad, Pakistan

– chairman@pal.gov.pk

Prof. Dr. Yu WANG – Xiamen Üniversitesi, Fujian, Çin – ndwangyu@126.com

Prof. Dr. Zia-ul-HASSAN – University of Punjab, Oriental Collage, Department of Urdu, Lahore, Pakistan – zia.urdu@pu.edu.pk

Doç. Dr. Fatemeh PARCHEKANI – Kharazmi University, Faculty of Literature and Humanities, Tahrán, İran – fparchegani@gmail.com

Doç. Dr. Tao ZAN – Pekin Üniversitesi, Pekin, Çin – zantao79@gmail.com

Doç. Dr. Zekai KARDAŞ – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi İstanbul, Türkiye – kardas@istanbul.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi, Ahmed ELWANY – Sohar University- Faculty of Education and Arts- Department of Arabic Language, Oman

– drahmed_olwany@yahoo.com

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Araştırma Makaleleri / Research Articles

شخصية الخليفة عبد الرحمن الناصر في الأدبين العربي والتركي:
دراسة مقارنة بين عبد الحق حامد وجرجي زيدان

Arap ve Türk Edebiyatında Halife Abdurrahman en-Nasır'ın Şahsiyeti: Abdülhak Hamid ve Corci Zeydan Arasında Karşılaştırmalı Bir İnceleme

The Caliph Abd ar-Rahman al-Nasir in Arabic and Turkish Literature: A comparative study between ' Abdül-ḥaqq Ḥamid and Georgy Zeidan

Abdulsattar ELHAJHAMED 1

الشعر الدائر حول مسألة خلق القرآن الكريم

Halku'l-Kur'ân Meselesi Konusunda Söylenen Şiirler

Poetry on the Issue of Creating the Holy Qur'an

Ahmet ONUR 15

التحديات التي يواجهها الطالب في تنمية مهارة الاستماع، والتغلب عليها

(في تعليم العربية للناطقين بغيرها)

(Anadili Arapça Olmayanlara Arapça Öğretirken) Öğrencilerin Dinleme Becerisini Geliştirmede ve Üstesinden Gelmede Karşılaştıkları Zorluklar

Challenges That Students Face in Developing and Overcoming Listening Skill (In Teaching Arabic to Non-Native Speakers)

Dalia ABDELGAWAD 51

Necîb el-Kilânî'nin "Yevmu'l-Ferah/Düğün Günü" Adlı Öyküsüne Dair Bir Tahlil Denemesi

An Attempt to Analysis on Najib al-Kilânî's Story "Yawm al-Ferah/The Day of Wedding"

Emine Merve AYTEKİN..... 67

"Hân-ı Yağma"dan Uzak Durmuş Bir Muhalif: İhsan Adli Serter

An Opponent of the Turkish State Who Distanced Himself from the Critical Poem "Hân-ı Yağma":

An Examination of Ihsan Adli Serter

Hüseyin YAZICI 87

Erken Dönem Moğol Tarihi'nin Çince Kaynakları

Chinese Sources on Early Mongol History

Kubilay ATİK 101

Başlangıçtan Günümüze Arap Edebiyatında Kullanılan Nazım Türleri

Poem Types Used in Arabic Literature from the Beginning to the Present

Mahmut ÜSTÜN 117

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Lafız-Mana İlişkisi Açısından Hakikat ve Mecâz <i>Truth and Tralation in Terms of the Relationship Between Word and Meaning</i> Nurullah ŞENTÜRK 145
أثر تمثيل الحركات في النظام الكتابي للعربية في تقرير الأحكام اللغوية عند علماء العربية القدماء <i>The Representation of Diacritics in the Arabic Writing System and Ancient Arabic Scholars' Determination of Linguistic Rules</i> <i>Arap Yazı Sisteminde Harekelerin Temsilinin Eski Arap Dil Âlimlerince Kabul Gören Dil Kurallarını Belirlemedeki Etkisi</i> Omar Adeeb Shaker JNAIDI 173
Sürgün Şairi Mahmud Bayram et-Tûnisi <i>The Exiled Poet Maḥmūd Bayram Al-Tūnisi</i> Ömer İSHAKOĞLU 195
Tecâribü's-Selefe Göre Irak Selçukluları ve Abbâsi Hilâfeti Arasındaki İlişkiler <i>Relations Between Irâq Seljuk State and 'Abbâsid Khalifate According to Tajaribu's-Salaf</i> Pınar KAYA TAN 215
Abbas el-Akkâd Örneğinde Dîvan Ekolü Şairlerinde Ümitsizlik Teması <i>The Theme of "Hopelessness" Among the Diwan School Poets: The Example of Abbas al-Akkad</i> Rümeysa Zeynep UYLAŞ 235
Şam Valiliğine Giden Yol: 'Azm-zâde İsmail'in Şam Valiliği Öncesi Kariyeri <i>The Way to the Governorship of Damascus: Isma'il al-'Azm's Career Before His Governorship</i> Yahya KOÇ 253
Kitap Değerlendirmesi / Book Review
Kutsal Savaşın Gölgesindeki Ticaret: Orta Çağ'da Doğu Akdeniz Tüccarları <i>Trade in the Shadow of the Holy War: Medieval East Mediterranean Trades</i> Zafer SARAÇ 287